يوسف اولوغ خاص حاجب

قوتادغو بيليك

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

Yusuf haṣ ḥajib

QUTAḌOIU BILIK

XINJIANG HƏLK NƏXRIYATI

福乐智慧（开罗抄本影印本）

玉素甫·哈斯·哈吉甫著

新疆人民出版社出版

（乌鲁木齐市解放路306号）

新疆新华书店发行　新疆新华印刷厂印刷

787×1092毫米　16开本　25.5印张　4插页

1985年5月第1版　1986年3月第1次印刷

印数：1——700

书号：M10098·1083　定价：~~30.00元~~

قاهىرە (مىسىر)دا ساقلانغان «قۇتادغۇ بىلىك» قولىيازما نۇسخىسىنىڭ نەشىر قىلىنىشى توغرىسىدا

بۇ نۇسخا 5800 بەيىتتىن ئىبارەت بولۇپ، ئەرەپ يېزىقىدا خەتتى سۈلۈس بىلەن كۆچۈرۈلگەن. 1896-يىلى قاهىرە ھىدىۋلىك (قىرال) تۈپخانىسىنىڭ شۇ زامانلاردىكى مۇدىرى — نېمىتۇللا ئىلمىلىرىدىن دوكتۇر مورىتىز تەرىپىدىن ئاكارىلانغان ۋە قاهىرەدە ساقلانغىنى ئۈچۈن قاهىرە ياكى مىسىر نۇسخىسى دەپ ئاتالغان.

رۇس ئالىمى رادلوفنىڭ بەرگەن مەلۇماتىغا قارىغاندا، بۇ نۇسخىنىڭ بەتلىرى 35-36 سانتىمېتىر چوڭلۇقتا، قۇرلىرى 18.5 سانتىمېتىر ئۇزۇنلۇقتا ۋە قۇرلارنىڭ ئارىلىغى 1.5 سانتىمېتىر كەڭلىكتە ئىكەن؛ خەتنىڭ ئوچۇق ۋە ئېنىق يېزىلغان. ئەپسۇسكى، باش ئوتتۇرا قىسىملىرىدىكى بەزى بەتلەر نەملىكتىن زايە بولغان، بىرمۇنچە بەتلەر يوقالغان. فوتو نۇسخىغا قارىغاندا، باپلار سەرلەۋھىلىرى باشقا رەڭدە. ئېھتىمال، ئالتۇن سۈيىدە يېزىلغانلىقى مەلۇم.

关于出版《福乐智慧》开罗抄本的说明

《福乐智慧》的开罗抄本包涵5800节双行诗，是用阿拉伯文字的苏鲁斯字体抄写的。1896年开罗赫迪威勒克图书馆馆长，德国学者莫里提茨博士公布了这个抄本。由于这个抄本藏于开罗，所以被称为开罗抄本或者埃及抄本。

根据俄国学者拉德洛夫的报告，这个抄本的页码高约35—36厘米，横行的长度为18·5厘米，行距1.5厘米，字迹清晰。遗憾的是，卷首和中间的一些书页由于潮湿而霉烂了，另外还有一些缺页。从影印版看来，各章的标题颜色不同，也可能是用金粉写的。

土耳其语言学会通过驻开罗的土耳其大使馆复制了这一抄本并于1943年予以刊布。为了提供给有关单位和个人进行研究，我们将这一抄本影印出版，谨此说明。

新疆维吾尔自治区少数民族古籍搜集
整理出版规划领导小组办公室
一九八五年一月

1

تۈركىيە تىل قۇرۇمى قاھىرەدە تۈرۈشلۇق تۈركىيە ئەلچىخانىسى ئارقىلىق بۇ نۇسخىنىڭ فوتو كوپىيىسىنى ئالدۇرۇپ كېلىپ، 1943-يىلى نەشىر قىلدى. ئەسەرنىڭ بۇ نۇسخىسىنى ئالاقىدار ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ تەتقىق قىلىشى ئۈچۈن، شۇ فوتو نۇسخىدىن قايتا سۈرەتكە ئېلىپ نەشىر قىلدۇق.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئازسانلىق مىللەتلەرنىڭ قەدىمقى ئەسەرلىرىنى رەتلەش، نەشىر قىلىشنى پىلانلاش رەھبەرلىك گۇرۇپپا ئىشخانىسى

1985- يىل، يانۋار

وقف

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد و سپاس و منت و اولکدی شکری عز و جل قاتیم اولوغ اولوغ ایدیسی توکال
قدرت لیغ پادشاه بیرلی و کلی نرا اتغان توغ تملیغ لارقا روزی بیرکاوی نانی
کیم تیلادی قیلدی بیمانانی تیلاسا تیلاقا یفعل ما یشاء و یحکم ما یرید سماخلق لارکا
اودوردی شکری بلانغی و راسان سیردرود بولسون ایشلاری عزیز اغیلیغ
صحابه لاراوزارضوان الله علیهم اجمعین توکاب یقلاق عزیز تروریچن حکیم
لارینیک امثال لاری بیرلا بیرایش و اجین حکیم لارینیک اشعار لاری بیرلا
اراسنه قیلمش توکاب نی اوقیغلی و بیلمک لاری معلوم قیلغلی کتاب دیو نی
عزیز اق تروماجین عالم لاری و حکیم لاری توغ اتغان بولدی کیم نوشیروان
ترکستان بلادینیک اغراخان تیلیجا بو کتاب دین نشی بولاق هر کز کیم ارسا صیف
قیلمادی و کتاب غا بو پادشاه فایا تو اتلیم کاتکدی ایرسا غایت ادکو سیندی
اولجماتکا بیری بیرتو لوک لقبات اوردی لاجین لیغ اراد ابد الملوک اتادی
لارماجین لیغ الامین الملکه تیدیلا مشرق لیغ لارزین الارات بیردی لار الیغ
لار و تاغ ملک تب اینمش لار یعنی لاینه نامه مملوک تمش لار بو کتاب تصنیف قیلماتنه
ملاسا غون مولود لیغ بارسی جا بو مشایخ ارتدوروسما بو کتاب نی کاشغرذا توکال
ملتماج بغراخان شهر مالکی اشکندلا کیلدوریش ملک تا انی غیرلار اولملات
اورخاصه حاجب لیغی انکا دیریش اینیک اوجون بو سبب حاجب بیتی جانی

وقف

بیرلیش تروریو کتاب توزن اغیلیغ تماا وزانا قیلیش تروریبر عدل ایکنجی دولت
اوچونچ عقل تورتونچی قناعت سانکا بیرمکا بر کاسرات بیرمیش تروریبر عدل تا
کون توغدی کا ملیک ات بیریب پادشاه اوریکا توبمیش تروردولت قاایکی قلادی
ات بیریب وزیرا وزیکا تودمیش تروریقنا قاا اوکدولیش ات بیریب وزیر اوغلی
اوزیکا توبمیش تروریقنا غسقا اوغوبمیش ات بیریب وزیر تونیدا اتی تیب
ایمیش تروریقی انلاراراسوال و جواب مناظره کجا رسوزلار ایمیش تروز
اوقیغلی بیتک تونکلی اجلسون بو مصنف بی اداکو دعا بیرلیقا بو قلو
یاد قیلسون تیب لرساده العمر و هو اعلم بالصواب

اوغان بیریبات اول قوغ دا اورا — اوکوش محمد و اولکدی انکا اوق سرا
اولوغ لوغ ایدیسی اوغان دو الجلال — برتغان تروتغان ها فاکر کمال
ای بیرلول ایدیسی خلاتو بیب لا — روزیسی انو تمیش شکایش کولا
سامس سر بیرتکلی قوغ قاروزی — بتور و رقعنی ما بیماس اوزی
اخین قوذ ماس هر کز قوغ تلیغ — بتور و رلخور و رتروسان تلیغ
قتلکیم تیلادی تا اولدی تموغ — کیمی کیم تیلاسا قلور اول اولوغ
دوروداول اودوریش بیورسلام — سما ایشلاری کلسا لم اولام
محمد بلانغ خلایق بیاشی — قوغ بوجالارقا اول اول کوتاشی
سما بو کتاب اول اندی اوکرنر — بلیک لیکا بولغای یلکدی بیتک

یرانیش اغیرایغ سلیک لاریسلا — قلی کیم شکر اول قناعت تسلا
تیغ بیخاسینکا باولار سوزی — تمزیب یخولار توغ توب قوزی
بومشرق ایلیندا اولغلار موری — بلیک لیک اوقوش ایغ ازون دایلی
توغ بوکتاب بیلا ایب اوزلامیش — خزینه اچیندا اوروب کیزلامیش
بیری دین یوینکا میراث لار قالیب — نادان لار قابیتماس اونینکا ایب
اسیغ ایغ تورور بولوق اول هیچ باتی — اوکشتوک لارا اوقاس مونینک صفای
کتاب دین ایشتیکان بشلوراوش انی — اوقیغان تیکار اوقماس مونی
الیک کوزتاکو رکتاب سوزلاری — ایلیکوزا اوزنی ایتاراییش لاری
ماجین لار کیبی بوجین بومعوری — تزوبرجا ایمیش مونینک خشی
بومشرق ایلیندا قوغ توزل اچین — منیلنک کتاب بوق اوزنداایدین
کتاب قدرینی ماملک لیک بلیره — اوقوش سوزکتی دا ادبونی کلیر
ای تکاکتی کاکتاب بیرماکو — ایکنک دوستونک ایرسا ایمیرتاغو
تلکم لیک سیز بلوماز منی — اوقوشلار ایغ اوقوبان کوزاوردنتی
بونیغ اخلی وقتی اچرا ایی — بماجان تیلینکا ایماتمیش مونی
مونینک تک کتاب نی کیم ایمیش اونا — کیدیرط کیم ایغاموینک تک اوزا
کیم ایرسا مونینک تک ایتار موقانی — ایتکلی بارارسا اوکار مرانی
قیلوکنده اولوش اوردوقوشی سوا — کتابکا اونکیل ایتاماش لارا

اول ایلینک دوکوسی حکیمی تروب — انی اوزمیش اول اولا ایلینک تروجاکوروب
حجین لار ادب الملوک تب ایتار — ماجین لار انیمش الممالک ماایتار
بومشرق ایلیندا اولغلار موری — زینت الامرا انیولار کوری
ایرانیغ لار شاه نامه تیرمونکا — توراانیغ لار قوتادغو سلیک تبا اوقار
ناتورلوک بوسوزلارا وکیتتلکا — کیکورمیش مونکا کوروغ ایلدا کی
بیما بوکتاب کا ان اوزمیش اوتوغ — بیان برلیغا سوا اول ادکو قولوغ
ای اول بوکتاب کا قبول بولدوتی — بونوک لار سلینداعجب کوردوکی
بیما بوکتاب کورتوغ قاسیرادی — ملک لارزنا ارتوق ایلیک کیندتوتار
کیم اول من بوملکدی توتوغلی قابو — کراکلیک انکا روحکیم لارا ایو
ملک لار توروغی ماسباب تسوزا — بوترتیب وشرطی امارت اوزا
بوملک بینک خرلوی بقای دین — یاملکت قالورلی تورورلی ادین
بیما بوجیک سوارات اما توغ — نکوتک تیریلکو بیرسلغو بولوغ
منینک ترتیبی ماکتابدا الجنا — ادیرمیش اودورمیش قنبی بیجا
بیتاوک بوملکتی توتوغلی یکتی — براغلیغ ایرانکا بیوردی ایتی
کراکلیک اوقوشلوغ بیرسی اونکای — بولاقاسکوتک اجغ قیلدی ای
بدورنک حقی یاملک لارا اوزا — ملک نک حقی ماباوزدین توزا
بیما بوعینی کوداز کوا اسی — ملکاکورتسانی ماجانی

تبوا اول ملک کیم توتیش تیلغونی — اوروش لاراودینلا جریک توز کونی
ایوکو ونتکو ونتک اتینکو جیلا — بودشمن جریکین سیغوقا تاشلا
ملک کانیکو ونتک اتینکو کوراک — اوزی بینک بدون لارکو ونلکو کراک
بو تکلیغ ملکنی بدون لاسقاد — بوزینی کورای تیب دین لار ایقاد
قوتی یارغیش تیب تیوغ قیلغوقا — کمینی یغوتوب بیراق قوقوقا
بیراخانلو توت یقس تونقونی — بوقت سوز یقور تیب بیراق سلغونی
یایبر سیاست بشیر کسکوکا — ایکیسی بو استه کونکول بیرکوکا
اوتوشلوغ بیلک لیک توکا الیب یوراک — حزینه تولاب اتینغوکراک
رعیت قانیولسا اوکوش طاقتی — تیغ ایش ایچنده بولور راحتی
یوتاج حرف قیلسون قارو سنکا — قدر ندوم اونتما دعا قیلمنکا
بقا کورکتاب بنی بو تنکا زنگ — هنلیغ ایو ایرمیش کیتی لازنگ
بو تورلوکو فضایل اوقوش لاریلا — ایراسته اول ایرمیش دور یمیش کولا
بو تو نلوکه ماحرمت وزهنلیغ اوزا — سقیوق ملک لیک اریغ لیغ اوزا
موسکی تو وغلاق قوتا اوردا ایلی — بوف اصلی نسب دین بو یمیش سلی
بو تو یمیش ایلندیر حقیقت برغانی — کتاب بنی قوشوبان نوکا ترقیلغانی
باوسیبو تیمیش بو دمیش نظام — بوکا شعرا ایلیندا قوشولیش تمام
ملک ملک اوتکندا اوقیمیش موتی — بو تفاج قرا بغراخانی لایخانی

اغیر لایش لاقوق اکوش خلعتی — قلمیک حتی تیب اوقوش حرمتی
بو خاص خاجب ایش تکورمیش سکا — موتی بو اوزنسکا بغو تیمیش سکا
بو معنی اوچون کورا غیر لارانی — یوسف خاص خاجب تیب ایو لارکانی
سنا بو کتاب تیک سنا بیانی ایور — بو تورت تیک شریف لار ایلا قیلور
بیر یسی ملک عدل اوک کوبی لیک اوزا — ایکنچی بو دولت قوی اقبال توزا
اوچونچی خرد اول اولوغ تونغ بیلا — تورتنچی قناعت و عافیت بنیلا
بو کمالیر سکا اتی اوزمیش اوکین — بو یمکلوق لیغنی ایامیش کیدین
عدل قانکون بو عدلی ایلیلا تیب اتار — انی کوریلک لیک قوز سکا تو تار
بو ای تولدی دولت اتانور کونی — وزیر لیغ بر سکا تو تار کولر موتی
خرد قانا اتاکی بو اول اولادمیش — موتی قاور بر سنک او نی تیب تمیش
قناعت سنا اودخو دمیش لقی بیور — موکا کار ما ور بر سنک یغوغی بیتور
سنینک حکمتی کیم بو تورت نانک اوزا — کتاب نی توکا تمیش بو لاتی توزا
عزیز ایتجکا قارلار اوکوش — بزنیک تیلیمیز خاجا بو یمغ اوقوش
سیلیک لیک سیلور اول مونو نا حرمتی — اوقوش لوغ اوقار اول سیلیک قیمتی
بو تورتکا توشوغ لار توزا یم سکا — اوقیردا اونیما دعا قیلمنکا
مرورسز اوزا بو ایش اسیتسس اوزنک — اوکوش لغیل عزیز ایجمل کوزنک
الی سن اول سن تیزو بر لیغنا — روزی قیل تیوغ خاتمسن لاردا

بسم الله الرحمن الرحيم

تنلری عز وجلدن بیلک توحید بیرانور
بلا شبهه علیه السلام فضلین ایور
صلعم لا شک علیه السلام صلعم ایور
یاره فضلی نی بغراخان اوکدرسی نی ایور
بنی نوع آدم اوزلکی بولدوزنی ایور
ادم اوغلی اغیرلیغی سلسله عزلا ایردوکی
تیل ایردملین اسغیون یاسیجی ایور
کاب لودسی اوزعدوزنی ایور
ایدکواوت ساق نی سوزلا ایور
سلسله اوتوش علم اردامی نی ایور
کاب لی نی بور وکین اتی جنالیغ ایور
سوزنشی لوزم غوری ایلیک عمل اوصی
ای تولدی دولت بوزغوری ایلیک کاملیغی
ای تولدی بوزغوری ایلیک کاریسی ایور
ای تولدی اوزی دولت اردوسی نی ایور
دولت صفتی رحم ملکی اوسال لکی نی ایور

بسم الله الرحمن الرحيم

کوز تیغری ایلیک ای تولدی فاوزنی کوز
عدل صفتی نی نیکولک نی ایور
ای تولدی ایلیک کا سوال قیلسی ایور
الملک جوابی ای تولدی فا ایور
تیل ایردملاین سوز اسیغ لازیم ایور
سوز لا مال بوکرال ازوسول تیغ راق
قصی لعین دولت ارسال لکی ایور
ای تولدی اوغلی اوکدولیشی اولاسی ایور
ای تولدی ایلیک کا قتاروسلد بنیک تخمی
اوکدولیش الملک اقتیغ عفا کوهیشی ایور
الملک سوالی اوکدولیش جوابی بیرلا ایور
اوکدولیسل ایلیک کا اوتوش صفتی ایور
بکلیک کا تیلوتلدای کرالکی ایور
بکلاکا اوزسکوتلک ایرکرالکی ایور
سوزش لادا ایتکوتلک کرالکی ایتور
اولوغ حاجت تیلوتلک کرالکی ایور
تیغ بسلادا ایرسلوتلک کرالکی ایور

باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب

يلاغ ايدغو قانيكونك ايركلاكين ايور
بيكلا ايلمغانيكونك كراكين ايور
اغيجي تيكونك ايركلاكين لازيمي ايور
اش تيجي غ خوان كلارتيكونك كراكين
اوتشي طمغاجي شرابلارتيكونك كراكين
ايلك سوايي اوكدولمش خوانى ايور
ايلك اوكدولمش اوغورمش فالدرمش
اوكدولمش اوغورمش تيكبرمش ايور
اوكدولمش اوغورمش يرلاسناكرمش
اوكدولمش اوغورمش قوتيمش ايور
اوغورمش دنيانك دوينى عجبلاكين ايور
دنيايه لاعقبى قرغانغوسين ايور
اوغورمش ايلكا بندبيتلاب يتشيرمش
ايلك اوغورمش كاايكي يولى ايكيلاب يتشيرمش
اوكدولمش اوغورمش يرلاايكي ساكلاب
كلارتيجي نوزمين نوقوسين ايتور
قبوغداتي برانه يرلاسناك يرلكوسين ايور

باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب
باب

قرابزون يرلاسناك قيلغوسين ايور
علوي لارنيرلاسناك قيلغوسين ايور
اوكوز الخاق اوغوز قيرايكلاك ايور
ايلك اسرافي ايدكونوناقيي ايتور
اسفا اوقيماز وم بارغوبارلغوسين ايور
اشقابارتيكونك يكلاسين كوريي ايور
اوزغوسين دنيايي يرنه قلحت اطلش
اوكدولمش اوغوزمش زناش اوجون اوغلي
اوغوزمش ايلك تيار وكلمش ايور
ايلكا اوغوزمش تنديرمش ايور
اوكدولمش ايلكا ايل التاقوتورمش ايور
اوكدولمش اوكنورتمه كاوغلمش ايور
كش كاكاكشي ايلدبوتر قيانى ايور
اوغوزمش ايلدبولر اوكدولمش غزاقيمش
اوغوزمش كيمانوسن كوسمش ايور
اوغوزمش توغ كاتسمر قيلمش ايور
اوغوزمش اوكدولمش ايدوزمش

باب

باب

باب

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

انی ایردی الکی بولاکی تودوک بلکلیک سیغ قوتن کوراتی بدوک
بولادا ایردی دین بیم سیرسنگ کوکی بولادوتی کافرسانی بولکی
بولوتدی ایش سکا قوتی بدونک تورور قوزلسانده وجس تیرکلیک بولور
مینکدین بولادنا اوکوشینک سلام بکوری ایدیم سن کوکسوز اولام
اولادین مینکدین سنوندور توحید اولوغ کوندا امتلیل الله قوتاحی

باطغاج اولوغ وزیر حال الکلدیغ عرجلیه اتماسین

توغادین اساکلدی اوندین بیلی اتوزن اینتوکا اجتی اشتمان بولی
یغز بیهاد تولدی کاوز کتب بوانماکیتلادوینا کورکیل ایتیب
ایرتیجک تشیخ سوردی باتی اسین بیروزنا اوینا اوزدی دولت باسین
یشی بندی بولغای بینا اوو بیغ کا بالیق تودوقیدین قوزی بورینکا
قوقوریش تاج لاتوتاندی بشلی بزاتیری بوتال سارم کوکتیزیل
یغز بریشل قوقوزکا باسادی خطاکا اوتیشی بدی طغاج ادی
یزی تاغ قیواریری توشانیدی بیسه استدی ایلی تاشی کوکوال کیب
توماق توجال لاتریلدی کولا بهادلاندی کاقوزاوزون سلیلا
صباسلی توتی تریغل سیدیوی اوتیغ رجاو توزلیاد توردکین
قاذاوردال توموقل تلیغ تودی قیغلاوقیاو توتادوتودی

ناقوتلوغ بولوراوزبوزوزتاکوتی کلایدکوبولساتوزسا کوتی
ناقوتلوغ قوت اولاتیرکا ایدکولاتی بولیدکولاتی تریکا کوقوتی
تاایکوبولوراولاغ ایدکولیتی کیتی لیب ایتسا ایلکیدایتی
باری ایلکاتکری ایلیک ایدکوبی اتوزن بیدیلدی رجاتی کوبی
دعاایتی ایلدا کوزایدکو ایانی بودودی کوتیتکا انی سیم قوتی
اتوزن بودینی اشیت انی ارزولاب انی سعاد کلدی انکا اوزاولاب
اتوزن تابادی کوتوکا انوتوزی قوزی بیرلاقلیب بوریدی بوری

باالی تولدی اولوغ وزیر تخذیر الکلماسیغ سوبجیدکا کلماسین

بیرای تولدی اتلیغ ایراوردی تاتیک اشیتی جاقیغ انیدی ایتیک
سکت ایردی اوغلان تلیغی ایتول اوقوشلوغ بلکلیک هم اوکلوکوتولد
بوری کوزکلوکا ایردی کوزبوکوزقار سوزی بوشاق اوردی تیلی توزغار
قوغ توزلول ایردیم توکال اوکرایب بوریرایوردی ایردیم الیکا الیب
اوزکاتیب ایدی مرجا بولون توماق ایردلیم بارلالدا ایبورون
نیکوکا بوریرمن بوبوردا قوغ ایلیکاکیرایس قیلاغ بوغ
ایلیکاکا یسوبسوبوایردام لاریم اجیغ هوینی کیتسوامکالاریم
اوقوش لوغ سلکلیک سدایرسیلول تیلارایرمیش ایردام ایدی لاریغ اوا

اوتوش قلدی نی مه او قوشاغ ملیس — سلدی سنا اشلاکا ملک ایلیا ایز
سوزین ایدی شاعر مونکا سلکرتو — بو تیلی لفظی معنی انکا دیلکرا تو

شعر

ملک قه تیمیش ایلکا ملک ایلیسه — اوتوش یا اخمیلیز اوتوش دین کلیر
ملک قلدی نی مه ملک کلک اوتار — کوهر مینتی تاداق تاپلیر
وای تولدی ایتی کو ریاطون تولدم — ایورکوندوز ایمن سوغقا بولوم
اوزینکا کلوکیز ایتیندی کیتیک — یوناوردی ایلیکا بو سیلکا تاتنک
ینا ایدی موندین بو یرمن تیوب — املک تیغنکا بو اوزوم بوزاوردیب
غریب لیتی بریندکرال بولغاتنک — واملکیم تاروسا سازیغ قیلغاتنک
سیزیکبرکرال بولغا التونکوش — اوزوم ایشلاش تیماس ایکوش
سکوبیراشتکل ای سیلکی تکبز — سوزین ملکرا تودکوسا قیرعشکیز
کیم ایرسا تیوغقا کیراین تیسا — ایکی تیک کرال مون سوزایدم کسا
نه کلک کرال سرتوی ایکسیزین — تبونسا قیقسیز بروتسا اوزبیق
تقیه بیرسا قالتون کرال ای تاتیک — انی ایشلاتیب ایتسا اوزکا اتک
انتک دایسا لابوا و تیوسوغ — موتی سیلسا اولماس بوکلک قوغ
کوتوردی سا قالتونا اوکوش تیکز تیقاد — ایبورا اوزمونکا دسا سنکا بوتیار
تیتیدین تودوب جیقتی کلدی کیادو — بولغا بوبیرانجا قوردو

کلیب تکری املک تیمورا اوردوقا — اوکی کونکلی تلکش تیلاکا اردوقا
کلیب کنده لیجندا تیلادی توشون — توشون ولمادی بولدی تاروا توشون
مونکادتی میاتیتی ماتوشی بریب — کجایتی اندا تونادی سریب
ملکتیه اشیتکیل اوتوشاغ سلیب — سنکا سوزلادی سوزلک دیرالیب
ایدی تیرس بولورکورسلیشماز کتی — قلین ات آراکیبرسا سنکا یوق اتی
ایلدی سرب بولوریاتنکی کلکوچی — بلیشی بوزایرسا مونکا دسا توچی
سلیشماز کتی اول قراغوا سانی — قراغوا بوریب یازسا سوکما انی
کتی کیبرمادوک بیزکا کیبرسا قلی — کلین تک بولوراول اغیبن تک تیلی
یاتیغ برلغا غیل اتخورمیرسکو — اومال ایدکو توتسا ایبلکا بکو
یاتیغ ایدکو توتسا یرورایبوزی — اومال ایدکو توتسا ایبلدی سوزی
کتی کاکرال تکایرداایلیش — ایلیش تیرلا ایتسا ورتوغ تورلوک ایش
وای تولدی الخایوریدی بویانک — غریب لوتی سا قیمیی سا ایم قلدی انک
ایلیشی ماول کتی لاریلا — بریشی کلیشی بوریدی کولا
سماتوتی ایتیدوستیغیز قلدی اوز — اولغ قالجیک کایروق تورتی بوز
وای تولدی اوزکا کوراتی اشیک — اداشی تیکاشی تیزایلیغ کیشک
اداش توتی ای تولدی ایدکو سکتی — کوسامیش ایتی ایدی ایدکو ایتی
انکا ایجتی ای تولدی کونکلی سوزی — ایلیمیش تیلاکی ما ایریش اوزی

یرسندن بیرکا نلوک کلیشی ایوسردی رجا اوزی بیتلیشی
الملکا یقین خاص ایردی بویس انی ذیسک املک یلا سوزکا سر
کوسا بیش انکا بردی بیرکون توبرب سوزین سولادی سوزکا اول توا ودب
ایتی وحاجب سوزین بتروراک تیلاکنا ایرمیش تقی توقروراک
کوسا بیش اوینردی برجا سوزی نا ایردی تیلاکی کیم ایردی اوزی
حاجب ایدی اشتوسنکا کلسونی یلاین من انی تشینی یلسونی
بنا اوقتوایس الملکا سوسوزه فاوکون کوروبنکا خازکلکو اوز
کوسا بیش تروب جمعی ایدیرسا کلیب ایدی ای تولدی توغدی کونا
بوری بتریلیش ایدی حاجب یلا تیلاکیتک کلایرسا ایدیرتی تیلا
سینی کوروسلوا شینسو سوزونک تیلاکیتک نا ایرسا تیلیرای اوزونک
انکا سوزلادیم من سوزونکدی خا تقی مونلا بنکراک سن ایتسل انجا
ایدی تقتی سوزلادیتلی کونکلی تور کوروبیرسا بیترو کونی اول توسوز
کی سوزلاراول سم کتی بیتک سوزی کتی دا اغوسا قاوزایس کا اوزی
خاکیتی بولسا اوزکا یقین اوزونک دا اغرسا قاوزمو یقین
بیرساق تیلاسا اوزونکا اوزونک بیرساق تیلاسا اوزونکا اوزونک
توتکوزای تولدی توزدی اوزو اوزونک دا اغرساق بولزاکس سوزونک
قوتغفا تیکب توشتی کوردی بوریب کوسا بیش تیلاجتقی بردی نادو
کوروالدی حاجب کتی کی کلیب

کوسا بیش کیب توشتی سلاوز حقیقت ایتکیرتی حاجب تیلا اوتیب
کوروالدی حاجب اوزونی بردی توز ایسک سوزلادی سوزلاتی کوز
ایتی حاجب ایدی کونکلونک تیلاسک کلیب قندا نوشتونک تیلا اوتونک تیلاسک
یلیشک تنا بارتوادائش یاقدائش کوروکلی تنا بارتوبکوراتش
ینا ما ایتی تیلاکسک تا اول تنکوایش تیلاکسک تا الیک تا اول
بوای تولدی ایدی ای حاجب قتی اشیتم توکون توغدی ایلیک ای
اشیتم تیراوزدن املک جانی بی یلیکلن اوقتوشون سیلیک جانی بی
اوزوم اوزولادی انیتک تیغیتکا تونغالی کلدی کلتیک تیغیتکا
تیلاک بوایلیک کیا تونا اوزوم براغ کوروسا حاجب اوتونی سوزوم
کوروب سقدی حاجب بوای تولدی تیلیتلا بوریتی قوغ اوکدی تی
بوزی کوروکی تقتی قیلیبی اوزی قوغ یقتی کوردی تیلی اوزسوزی
ایدی سقدی کونکلون اوتیلادکی ایلیک تیغیتکا بوراغای تیدی
کیم سقناعیس باک ایردیم بولوره کیم سقناسا ایردام اوکتام بولور
بوسوزکا مونوکلدی تعریم توق توق بولسا سوزکا تیلاکیم اوتوق

مثنوی

کونکول کیم تی سقناسون ایردیم بولور قوغ تیروسی اوتنک قوتوزی تولور
کونکول کیم تی سقنا مونغی سقونک کوروروکوزکا کیرسا کوزاوتماش بولور

یوسه‌ردی حاجب کوره‌ای تولدی قا اودتوا امدی بیتکا تورتغا
مرا اشتیا ایبلا کرکا سوزنک تاارمیش تیلاکونک کیم ایرمیش اوزنک
سینی بیلسوا تورو بوزونک کوره‌ری اهوزقا سوی اغیبو توسوئی
مونمن کوینکا تغا تورغامن قوغ ایشلاد تنکریه اوقا تورغامن
اوکشرادکوسوزلادیتلین سوزلادیکه ایشنک امتکامن تب قیغ قوردادی
بوینکایغ بولور اول کیشی ادکوسی کنتی ایدکوسی اول بودرن بودکوسی
نکوتیر لشتیکل بودرن یشلاایر قوغ ایشتی یتروکوروب ایشلاایر
کیمنک دولتی بلتی کوتوری ساادوزو قوغ ایدکو قیلغو بودرن قاتورو
کیمنک الکی بولسا بودرن قااوژون سیلیک بولتوقیلغین قیلیغین سوزن
بوریق بولسا کیم یتنک بودرن قاسوزی سیچک توتوایتل سوزنا قوقی ادزی
یاتیغ اول بودلتنا ایتاریم توراز ناایرسالتیروزنک ایرکاتراز
بوقوت قاالیناغا اوسا ایدکو قیل بوکوف سوتدا ایرسایاریرن اندایل
بوقوت قاکوقانماای قوت قیلغوجی کلیکلی تروروقت بناپوخوجی
ای دولت ایدیتی بودولتنه تیلا تورابن تیسا تورسن ایدکو تیلا
سنکاکسایکلنک اولغ لوقااوقا کحک لیک اوقوقت اوزونک بولوقا
بنا ای حاجب سن امدی بودی سقنحسن تیرلکلیل یاغیل قوقتوری
سن ازایغا ایشلاد اودیکاتهوغ اودی کلسا الجلور تیرکلیک قیوغ

تماحشنی ایتیش ایلکلیک سوزی تاکلیک سوزی کوتسا ایلیغ سوزن
قاوبرابن قاایتسا ابوزالورتاالور ایتکاکفلیش ایشلاداوکنچ لوکی بولور
اودیتاکودایرکوایشنک ایتاکوا قوغ ایش امدیتلا بولورای بوکوا
اشتی بوای تولدی برحاسوزوک اوروسیرنابن مزقوتابن اوزوک
مینی کوردی حاجب سوزوم تیتکلادی یراغی کوروتوسوحتی اودی
قاوبوادتاحاجب تیلاسایتی اول اودتاکلابن تیدی سوزکوفی
تورورجتی ای تولدی امدین سا ایشنکاکلیک کیردی یزدی تونا
حاجب کوردی ای تولدی قلتی تکی ارانکاالدینیغ کنتی کاوانکی
ایورکورمیشیم بوتونکلیغ کیتی بلیک لیک اوقوشلوغ بودرن کرایتی
مونتک تک کنتی لارولورایدی قیز بوقیز قیزلیق قیلاری قیزاتی قیز
قاوبوتک قیزابوسااوشتراوتک کتوش کشرتمک تیلاب بلماز امکادلوکتوش
بوسوندلغ کنتی لازایلیک کاکراک ایلک کاکوکاک بیتک کوولیلکاکراک
قوغ قاتوسولورکوایردام لک ایر بوایردام بیلاایرتیلاک ارزوبیر
اودی تولدی حاجب ایلیک کاسوزین اجاسوزلادی ای تولدی قلتی توزین
ایوسردی قیلغین قیلیغین تکین سایوسردی مکین اوتوسین تکین
اشتی ایلیک ایدی کلدورقتانی قاودااترورسن کوراین آنی
تیلاایردیم امدی بوتکلیغ کتیک اودورسا قیلسا بوتکلک ایشک

تیلاکی بیرجا بولادوم بوادلی بیرسوزوم
بوری باواو قیغیل انی سن سنکا

بوسنکا کنی تخته سونکا دوزاوزوم
تیغ قاکورکای من ایرسیکا توکا

تروب حقتی حاجب قیغ قاتیکیسه
بواوغلان بوکوردی تلوردی بوسوز

بواوغلان بوکوردی تلوردی بوسوز
تونی کلدی توردی سقیغ بولادوز

ایس موندی کلدی قیغ قاشوب
بوایت کیردی حاجب اوقدی کاتوب

اغیرلادی حاجب اوروب بیردی قور
ادب بیرلا ای تولاری اولاوردی کور

املک ایدی اوندرانسکا کیرسونی
بوغقاکورونسوشینی کورسونی

حاجب حقتی ای تولاری قاایدی قور
بوغقاکورونیکل توتنکیادی قور

باب ای والدی کورسوعدالملک ملک سندکا کورومیسر لسوز

بوای تولاری کیردی کوروندی کوب
اجلاری املک کونکلی اولیوردوب

اوقدی املک کورانتی بسوزی
سوجتی سوزی هم بغشتی بوزی

ایلک ایدی کیم سانکا اول ایتنک
قیزین کلیرسانکا اول ایتنک

امول لوق بیلا اجتی ای تولاری تل
سلک لیک بیلا اورسونیز ایدی کیل

مول لوق سلک لیک اوتوتقلیغ اول
اوتوتن سوزکتی لاتوکالی بلی اول

ونکارمکن انوایدی شاعر بویت
ایشیک توشا اخر صبر بولا ایت

شعر

نااولدوزغ نا کرسی بری اول سنکا
تلوکل بوزایتوردونک ایرسیمنکا

سنکا سوزلادیم سوزسوزاتینکلادیم
کوزونک یومدونک ایرسا اوزوم تانکلادیم

کجوردوم بیناسوزلادیم سوزسنکا
تلوکل بوزایتوردونک ایکنجی سنکا

اشیتماس موایردینک بوکودین بوسوز
تقیغ بولسابلکا کودازیکل کداوز

ایبوسوماد بوپایانک بیاانانک
ای اوغلوم اوزونکا بلیسنک قیلماتک

بوتوزماد بوکورسنکا خیل باشینک
بسینایکنک بیاکودازیکل بشینک

بوکلاراوتوب اول اوتن قابرماتیقوق
قلی بوردینک ایرسا کوبورماک انوق

اوسالی بولماکلاراوکوپاراوتوب ترور
کوپاراوتقایقیاانکاربوتب ترور

بقاکورسا بکلاراوکوپاراوتوب سانی
بیناسااوزاربتن سوراراوزقانی

بقاتورسااوزقاینتن قوردقوتوز
قلی قوزقاساسن کوجون نورقیتور

باب ای حاجی لهلبلاردولت صفاسی ملوکه

کولاایدی ای تولاری اوتنی اوزوم
ایتیسنک موتی سن اشیتکیل سوزوم

اوتوقیلدم امدی بوایشلاری من
کوکل ایدی سناموتی اوقاسن

موتنسنا امدی سیلکاکلدوکوم
بیتنک قیلقیم ایردی بوکورکوتوکوم

اوروندیردیسنک سراولدورماسدیم
اوروندیرمکاه سوزنی اوقتدیم

توبیتن بردااوردوم بوسوزنی کیتو
اوزوم بیکذای بناسنکاکورکیتو

سنا کیم اورو تیسو توبیق بو قیلیور انی تنگ ماوونک اوزوم بوکو بولور
سفا تیتینک ایرسا کوزوم یوماد کوکوم سنکا کوزکیتورمن سنکو ایرد کوکوم
بوکون تماد ونت قیراغ سانی سنکا کیم ایلیسا سا قتا رمن انی
سما سوزلادیکیم سوزسما سوزلادیم سفا تیتینک ایرسا یوزوم کیرلادیم
اوزوم کوزکیتورلادوقتلیمین سنکا ایور قیلقیم ایرسال اینانما منکا
تکونمر اشیت امدی قوبکا مثل بشنگ کجورمیش بولوکجین سقال
کوانا بیتی قوت قا قوتلوغ سیکتی اینانما اوزونک قوتنی قا اتلوغ سیکتی
اقار سقیو بن سیل بولوتو تورمادی اژون تترکیسولا دهر ایب تیتمادی
اینا خسیر تنر وقوت وقا سیر بولمایغ بولور بردا اوچار ترک ادا ایتی بلیغ
املیک امدی اوقتوم اجلدی سوزونک اشیتنگ عزیزی ایدیتنگ قوتلدی اوزونک
منکا ایتیل امدی تولول ایرذامینک بدوک سوزلادی سوزنو اوکنام تیلینک
بوای تولدی ایدی کوراید ام لوکش میلنک دین بکمز تکسا ایرکا اولوش
قیلیعیم اوزنکای کورسا یاشیم کیچکی قوغ بک تندوک کا مینگ دین کیچکی
یوزوم کورکی کورکلوک تاقلیم سیلیک تالیش ثلاک کا یتورد وم ایلیک
اوزوم قیدا بولسا قوغ اوزولار میلنک سیرلا بوکو وسنکا اوتولار
اراتیمندا امکال سینگ سوزاز سقیع سیندا سا قیع منکا بول ازار
منکا اوزتا سالیم اوزالیت الور سنکا کیم یوتون اکسا اوزیسلور

اورابتن توجا اوزی اورموقا د بسابتن بنکوتجی اوزی بسوزدا
مونکا رمنکرا توکلدی امدی بوسوز مونی اشیت او قسوملکا کلیکدا اوز
بوتوت قیدا بولسا بوتون یتیر یراش قلی اوزنا سا توت قا قرغون کوراش
بوتوت کلسا ینکلوق قوتا درکوکی قومان ارزو یتیرلا بلور لاراتی
الملک ایدی او قتوم بوایردام لابنک مونونک بارموا یغیل بیلایین ینک
بوای تولدی ایدی منکا یاس قیلوز مونوم بوق ولیکن کتی لارا ایوز
مونوم بومینی بنکلوق ایرسال تیبو ایغ ایش بوریرمن کتی لارچکا زو
موزا ایرماس منکا کوردوایرسا الیکیم بنکی بنک تلولارما اوزکا یلکیم
قیغ ایسکی بنک لارا ایرینجیک بولور ایرینجیک بوکی کوریرینجیک بولور
یانکی نانک بولوردا بواسکی نیاک تلوننگ بولوردا ایقوزنا کراک
یانکی دا بولور کورسا برجا تا تیغ تایتیغ نی تیلاب ایرکورامکا قیغ
یامغ تیب سوکا دلارنو قیلیم انجون منکا موزا دوررلارنو ایتیم انجون
مونکا رمنکرا توایدی الت ایواجوق اینینگ معنی سی کوریوسونکا یغوق

سجع

توروميش بنک ایرسا بوقا لغو تروز توروتوکلی خالی بی قیلسا قیلور
تنر مکلیک تیدوکونگ بویلا تک کیجار کجار توتسا بولما زانی کیم بولور
کفانما بوقت قا کلیرهم بسوبو اینانما بودولت بیرورهم البرت